

Sveučilište u
Zagrebu

Fotokemija novih butadienskih derivata: utjecaj supstituenta na fotoinducirana svojstva

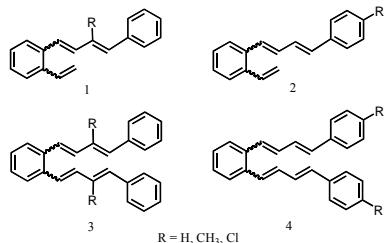

Dalia Petroško¹, Dragana Vuk¹, Željko Marinić²,
Marija Šindler-Kulyk¹ i Irena Škorčić¹

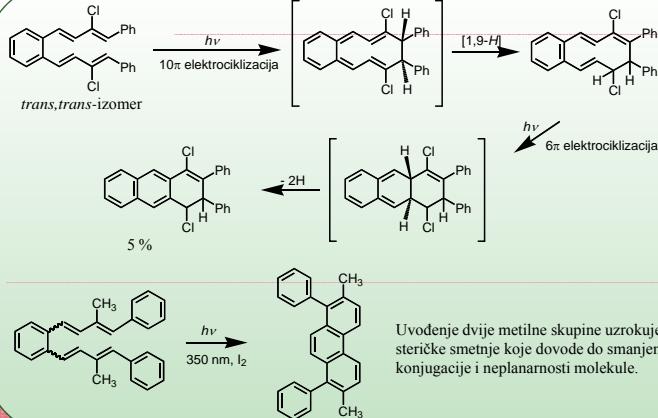
¹Zavod za organsku kemiju, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Marulićev trg 19, Zagreb

²Centar za NMR, Institut Ruder Bošković, Bijenička cesta 54, Zagreb

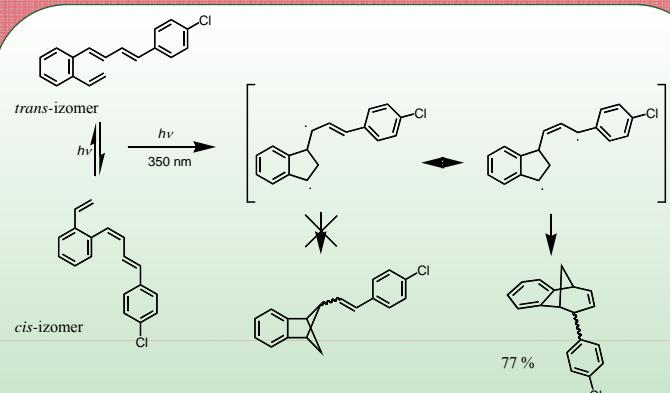
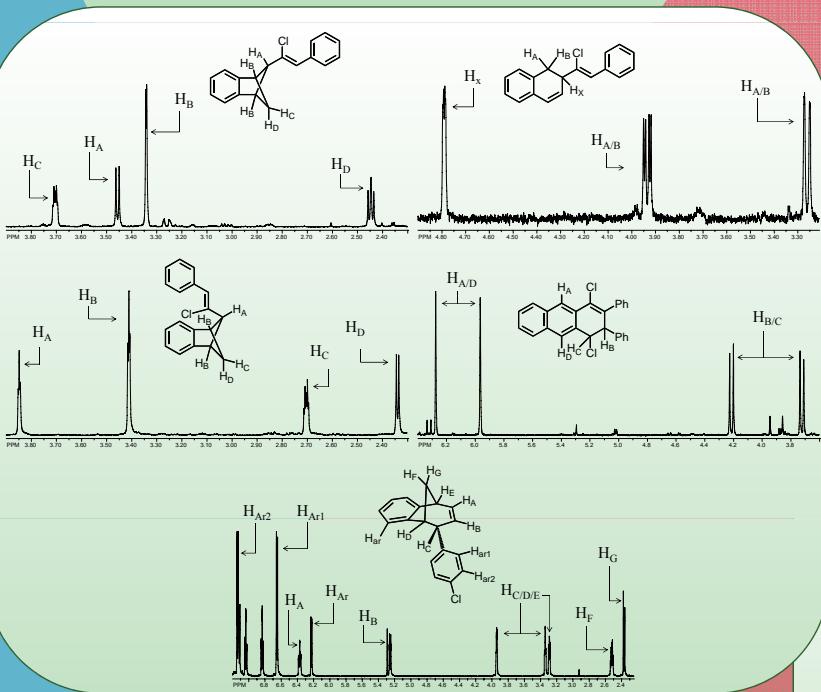
U cilju pripreave novih policikličkih struktura fotokemijskom metodologijom, priredeni su supstituirani butadiensi derivati **1-4** te je istražena fotokemija ovih novih sustava s produženom konjugacijom. Naši prijašnji rezultati na fotokemiji nesupstituiranih ($R = H$) i supstituiranih butadiena **1** i **3** ($R = \text{CH}_3$) pokazali su zanimljivu i različitu fotokemiju i fotofiziku ovih spojeva relativno slične strukture.

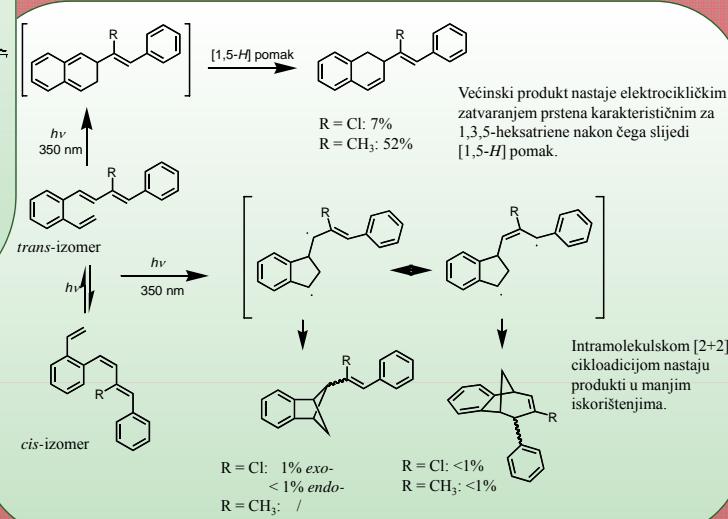
Uvođenje klora kao supstituenta u nesupstituirani spoj (**1-4**) mijenja tok fotoreakcije što je posljedica znacajnih steričkih i elektronskih utjecaja na fotokemijska svojstva molekule. Razumijevanje ključnih efekata supstituentata u fotokemijskim reakcijama ovih novih butadienskih derivata i objašnjenje reakcijskih mehanizama u nastajanju fotoprodukata, čini sintezu ovih sustava pogodnom za usmjeravanje fotoreakcije ka raznim interesantnim strukturama za daljnje transformacije i funkcionalizaciju.

Uvođenje dvije metilne skupine uzrokuje velike steričke smetnje koje dovode do smanjenja konjugacije i neplanarnosti molekule.

Preferirana je intramolekulska cikloadicija, kojom nastaje rezonancijski stabiliziran intermedijer, nakon koje slijedi [1,6] zatvaranje prstena u konačni benzobiciklo[3.2.1]oktadienski produkt.

LITERATURA

- I. Škorčić, M. Šmehl, Ž. Marinić, K. Molčanov, B. Kojić-Prodić, M. Šindler-Kulyk, *J. Photochem. Photobiol. A* **207** (2009) 190-196.
- I. Škorčić, I. Kikaš, M. Kovács, L. Fodor, Ž. Marinić, K. Molčanov, B. Kojić-Prodić and O. Horváth, *J. Org. Chem.* **76** (2011) 8641-8657.
- P. M. op den Brouw, W. H. Laarhoven: Photochemistry of Chloro-2-Vinylstilbenes, *Journal of the Royal Netherlands Chemical Society*, **101** (1982) 58-67.
- I. Kikaš, Doktorska disertacija, „Sinteza, fotokemija i fotofizika novih konjugiranih (hetero)arijlinskih sustava“, Zagreb, 2012.